

Kazimierz Trafas (1939-2004)

3 listopada br. zmarł prof. Kazimierz Trafas, kierownik Zakładu Kartografii i Teledetekcji w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W czasie pracy w swoim gabinecie nagle źle się poczuł, zastał i mimo kilkakrotnych prób reanimacji nie odzyskał przytomności. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 10 listopada. Profesor został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Kazimierz Trafas urodził się 5 lutego 1939 roku we Lwowie. W 1956 roku rozpoczął studia na Wydziale Geodezji Górniczej AGH, kontynuował je najpierw na kierunku geografia Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ, później na specjalności kartografia w Instytucie Geografii Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył je w 1963 roku i rozpoczął pracę w Instytucie Geografii PAN, specjalizując się w interpretacji zdjęć lotniczych. Był współtwórcą pierwszej w Polsce pracowni interpretacji zdjęć lotniczych, współautorem pierwszego skryptu w tym zakresie. W 1966 roku przeniósł się do Krakowa i został zatrudniony na stanowisku starszego asystenta początkowo w Katedrze Geografii Fizycznej, później w Zakładzie Geomorfologii. W 1974 roku uzyskał stopień doktora nauk geograficznych. Następne lata to działalność związana z opracowywaniem, redakcją i przygotowaniem do druku atlasów regionalnych Polski południowej (*Atlasu Miejskiego Województwa Krakowskiego*, *Atlasu Województwa Bielskiego* i *Atlasu Województwa Tarnowskiego*). Ich wydanie znamionowało powstanie „krakowskiej szkoły kartograficznej” i zapoczątkowało nową serię polskich atlasów regionalnych. W latach 80. działalność Profesora koncentrowała się na opracowaniu i wydaniu dwóch kolejnych atlasów, tym razem tematycznych (*Atlas Tatrzańskiego Parku Narodowego* i *Atlas Miasta Krakowa*).

Równolegle Profesor prowadził badania w dziedzinie teledetekcji. Brał udział w międzynarodowym eksperymencie TELEFOTO, koordynowanym przez INTERKOSMOS, a zmierzającym do oceny technik teledetekcyjnych w analizie terenu oraz identyfikacji obiektów i zjawisk. Interpretował zdjęcia satelitarne z Landsata MSS w zakresie zasięgów dymów przemysłowych na obszarze aglomeracji śląsko-krakowskiej. Wspólnie z hydrologami Profesor opracował założenia i projekt *Hydrologicznej Mapy Świata* w skali 1:2 500 000 na przykładzie Polski. Był autorem znaków

kartograficznych i rozwiązań metodycznych do *Mapy Socjologicznej Polski* w skalach 1:50 000, 1:300 000 i 1:1 000 000. Opracował założenia kartograficzne 6-arkuszowej *Przeglądowej Mapy Geomorfologicznej Polski* w skali 1:500 000, uznawanej za jedną z najlepszych tego typu w Europie. W 1993 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. W latach 90. Profesor swą działalność naukowo-badawczą związał z pracą

FOT. KONRAD POLLESCH

w Urzędzie Miasta Krakowa (w latach 1990-2003 był równolegle zatrudniony jako dyrektor Wydziału Strategii i Rozwoju oraz pełnomocnik prezydenta m. Krakowa ds. reformy samorządowej, a także jako główny specjalista w krakowskim Biurze Regionalnym Rządowego Centrum Studiów Strategicznych), która była dla Niego inspiracją do badań w zakresie kartografii miejskiej i planowania przestrzennego, a także funkcjonowania samorządu terytorialnego. Profesor był jednym z inicjatorów utworzenia SIP dla miasta i województwa, którego elementem stał się *Komputerowy Atlas Województwa Krakowskiego*. Rezultatem kilkuletnich Jego badań we współpracy międzynarodowej było opracowanie *Planu dzia-*

łań na rzecz rewitalizacji Kazimierza. Wspólnie zaś z urbanistami stworzył projekt Krakowskiego Zespołu Metropolitalnego jako nowej struktury funkcjonalnej aglomeracji krakowskiej. Brał udział w pracach międzynarodowego zespołu m.in. przygotowującego *Atlas Metropolii Europejskich* (współpraca w ramach Europejskiej Sieci Miast i Regionów Metropolitalnych – METREX), dla którego wykonał część dotyczącą Krakowa. W roku 2002 Kazimierz Trafas został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W ostatnich latach aktywnie uczestniczył w opracowaniu i redagowaniu *Mapy Socjologicznej Polski* w skali 1:50 000. Wykonywana jest ona według koncepcji i instrukcji Jego współautorstwa. Dorobek naukowy Profesora to ponad 190 opublikowanych prac, w tym 94 mapy, 4 skrypty (współautorstwo), 5 atlasów.

Kazimierz Trafas był członkiem komitetów redakcyjnych czasopism: *Polski przegląd kartograficzny* i *Fotointerpretacja w geografii – teledetekcja środowiska*. Był także nauczycielem akademickim; prowadził zajęcia z kartografii, fotointerpretacji, teledetekcji w Uniwersytecie Jagiellońskim, Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Uniwersytecie Warszawskim, Politechnice Krakowskiej; wypromował 2 doktorów. Był m.in. członkiem Polskiego Towarzystwa Geograficznego (w latach 1972-76 sekretarzem Oddziału Krakowskiego, a w latach 1986-92 przewodniczącym Komisji Kartograficznej), Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi (w latach 1979-92 prezesem Oddziału Krakowskiego, a ostatnio wiceprezesem), Sekcji Kartografii w Komitecie Geodezji PAN, Sekcji Badań Miejskich Komitetu Zagospodarowania Przestrzennego PAN, Komisji Teledetekcji w Komitecie Badań Kosmicznych PAN, Komisji Geoinformatyki PAU, Stowarzyszenia Kartografów Polskich, Państwowej Rady Geodezyjno-Kartograficznej. Za swoją działalność został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką PTG, *Za zasługi w PTPNoZ*, *Za zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii* (złota i srebrna), *Za zasługi dla ziemi krakowskiej*, Medalem Miasta Kazimierza, Srebrnym Medalem „Kraków 2000”.

Janusz Szewczuk